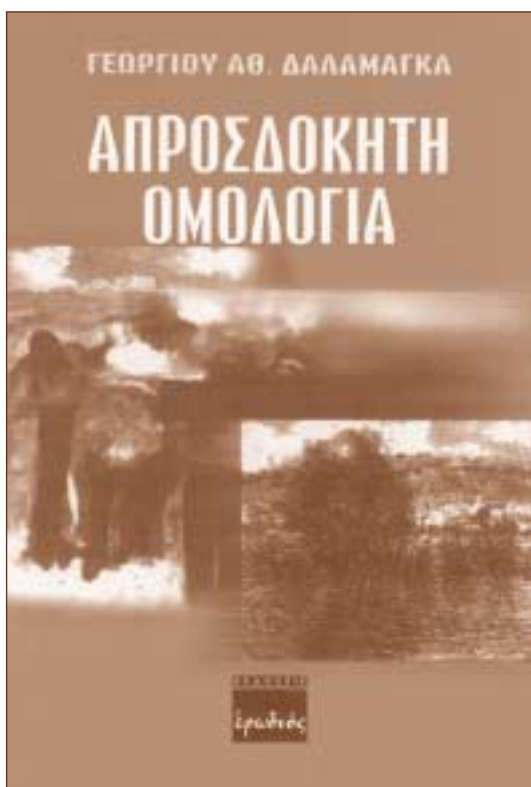

Βιβλία χώρα

Ο συγγραφέας έζησε σε μικρή ηλικία την τραγωδία του εμφυλίου πολέμου, η οποία άφησε μέσα του αθεράπευτα τραύματα και αναρίθμητα γιατί.

Στο διήγημά του περιγράφει τον άδικο και πρόωρο χαμό δύο παλικαριών που ανήκαν στα αντίπαλα στρατόπεδα. Παρακολουθεί τα βήματα της ζωής της φανταστικής του ηρωίδας, η οποία είναι το τρίτο και πιο αθώο θύμα, που εγκατέλειψε την οικογένειά της παρασυρμένη από τον κεραυνοβόλο νεανικό έρωτά της. Γι' αυτόν έφθασε μέχρι την εκδίκηση. Είναι αυτή η εκδίκηση που την αφυπνίζει και την κάνει να «θυμηθεί» ποια είναι. Στο πέρασμα του χρόνου καταφέρνει να φτιάξει τη ζωή της, αλλά δεν μπορεί ποτέ να ξεχάσει τον πρώτο έρωτά της και τα γεγονότα που συνδέθηκαν μ' αυτόν...

Ο Γιώργος Αθ. Δαλαμάγκας γεννήθηκε στο Πολύχρονο της Χαλκιδικής το 1939. Μετά την αποφοίτησή του από το Γυμνάσιο της Κασσάνδρας, φοίτησε στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή της Θεσσαλονίκης. Ειδικεύθηκε στην Καρδιολογία, την οποία ασκεί στη Θεσσαλονίκη, όπου και ζει με την οικογένειά του. Μετεκπαιδεύτηκε στην Αμερική επί ένα χρόνο. Από το 1998 ασχολείται και με τη λογοτεχνία. Το πρώτο του διήγημα «*Η Επιστροφή*» εκδόθηκε το 1998. «*Η Απροσδόκητη Ομολογία*» είναι το δεύτερο βιβλίο του.

Kinnear WJM, Johnston IDA, Hall IP.

Βασικά Θέματα Πνευμονολογίας.

Μετάφραση-επιμέλεια:

Δρ Αντώνιος Κ. Παπαγιάννης.

University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002.

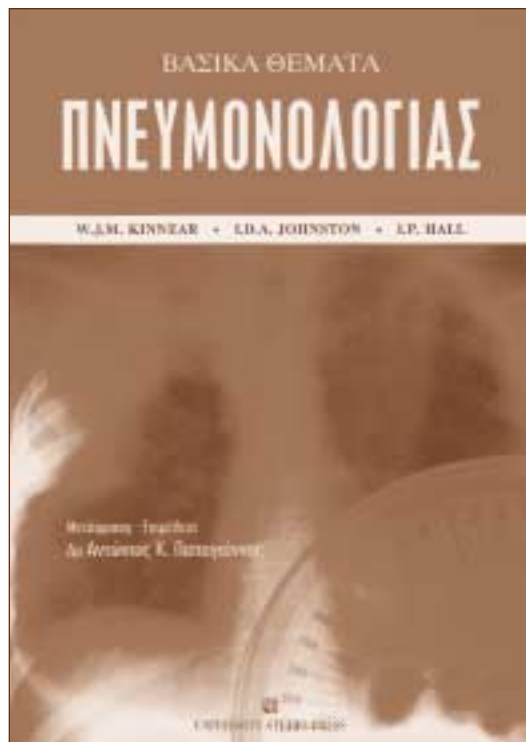
Το λακωνίζειν εστί φιλοσοφείν. Το να συμπύξεις μέσα σε 225 «μικρές» σελίδες «καθαρού» κειμένου (υπάρχουν και 16 σελίδες εισαγωγικές που δεν προσμετρούνται στο κυρίως κείμενο) την ύλη της Πνευμονολογίας είναι ένα ιδιαίτερα δύσκολο εγχείρημα. Ίσως και μόνο γι' αυτό, το βιβλίο αυτό θα ήταν ένα μικρό θαύμα.

Οι τρεις συγγραφείς έκαναν, στο μέτρο του δυνατού, μια πολύ σοβαρή εργασία. Ασφαλώς μια τέτοια δουλειά δεν διεκπεραιώνεται από ένα συμβατικό μεταφραστή («αχθοφόρο»). Μόνον ένας καλός γνώστης του αντικειμένου θα μπορούσε να το αποδώσει ικανοποιητικά. Και στο σημείο αυτό, στο πρόσωπο του δικού μας Αντώνη Παπαγιάννη, βρέθηκε ο πλέον κατάλληλος. Θα τον προσδιορίσω ως τέταρτον συν-συγγραφέα.

Το βιβλίο αποτελεί ένα ξάφνιασμα. Από το μέρος στο όλο, από το όλο στο μέρος. Από το σύμπτωμα στη νόσο, από τη νόσο στο σύμπτωμα. Από την κλινική στο εργαστήριο (ακτινολογικό, βιολογικό, αναπνευστικό), από το εργαστήριο στην κλινική. Και όλα αυτά ταξινομημένα σε επιμέρους θέματα με αλφαβητική σειρά, χωρίς να πάσχει η ενότητα του εγχειρήματος. Ένα έργο αντικοφορμιστικό.

Η θεματολογία είναι εξαιρετικά πλούσια για ένα τόσο συνεπτυγμένο βιβλίο. Ευνόητο είναι σε κάποια σημεία να φαίνεται να «πάσχει» λόγω του υπερβολικώς λακωνίζεин. Ωστόσο, κι όταν ακόμη με πρώτη ματιά ένα λήμμα φαίνεται φτωχό, η σχολαστικά προσεγμένη παράθεση βασικών βιβλιογραφικών στοιχείων για Περαιτέρω μελέτη και η λεπτομερής παραπομπή σε θέματα συναφούς ενδιαφέροντος μέσα στο ίδιο βιβλίο ανακουφίζει σαφώς από τη «φτώχεια» (με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται επικαλύψεις). Εισαγωγικά παρατίθεται πλούσιος πίνακας συντημήσεων, στα ελληνικά και στα αγγλικά, με πλήρεις αναλύσεις αυτών, και στις δυο γλώσσες όπου χρειάζεται. Στο τέλος δε της συγγραφής υπάρχει ένα αναλυτικό, κατατοπιστικό ευρετήριο, χωριστά για τους ελληνικούς και αγγλικούς όρους.

Παρ' ημίν η συγγραφή ιατρικών κειμένων – με εξαιρέσεις – πάσχει... ελληνικά. Η ιατρική ορολογία, υπό τον καταιγισμό των ξενόφερτων όρων, αρχίζει να ασφυκτιά. Η φιλολογική επιμέλεια δεν είναι πάντα επιτυχής. Η κρινόμενη συγγραφή δεν έχει υποστεί την φιλολογική βάσανο. Ο μεταφραστής, βαθύς γνώστης της γλώσσας μας, δεν προσέτρεξε στη βάσανο αυτή. Και – εν γνώσει του ασφαλώς – δεν ακολουθεί τα κελεύσματα της γλωσσικής μό-

δας. Εντούτοις το κείμενο είναι ιδιαίτερα άνετο και για απαιτητικό αναγνώστη. Αποδίδει σωστά, διορθώνοντάς τους κάπου, όρους που τους έχουμε προλάβει ανελλήνιστα, μεταφέρει δε με επιτυχία νεοεμφανιζόμενους ξένους όρους.

Η γεωγραφική προέλευση των συγγραφέων, ουχ ήττον όμως και η σύγχρονη παιδεία τους, σε κάποια σημεία θα... σοκάρει τον έλληνα αναγνώστη. Ο βιβλιοκρίτης – γηράσας εν τη Πνευμονολογία – θα επισημάνει: α) Η περιγραφή της υδατίδας κύστης, κλινικά και ακτινολογικά, απέχει από τους κανόνες που γνωρίζουν πιο καθυστερημένα σύνολα. β) Στα αίτια του αυτόματου πνευμοθώρακα δεν αναφέρεται η πνευμονική φυματίωση που για μακρότατες περιόδους μονοπωλούσε τη σοβαρή αυτή εκδήλωση. Επίσης ο κριτής – μακρά η εμπειρία του – θα επισημάνει, φιλολογώντας ίσως, την μη αναφορά του άποιου διαβήτη στις ιστιοκυτταρώσεις.

Συμπερασματικά: το κρινόμενο βιβλίο, εκτός από εντυπωσιακό, είναι και πολύ χρήσιμο. Για τους νέους Ασκληπιάδες που προσέρχονται στην Πνευμονολογία, αλλά και στην συνόλη αδιαίρετη ιατρική, ως ένα συνοπτικό και πλήρες εγχειρίδιο. Για τους ειδικούς – κατά το *repetitio mater studiorum* – κάποιο ξεσκόνισμα παλαιών γνώσεων που ξεχνιούνται. Για τους πολύ ειδικούς, ως μια αισθητική απόλαυση και μια ευχάριστη διαδρομή.

Χρήστος Βάμβαλης

ΟΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μια πολύ πρωτότυπη για τα ελληνικά δεδομένα εργασία αποτελεί η σειρά τριών δίσκων CD-ROM με γενικό τίτλο 'Οι μονάδες υγείας στην Ελλάδα' που παρήγαγε το Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας-Πρόνοιας του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, με συντονισμό του προέδρου του Τμήματος, επίκουρου καθηγητή Φώτη Δρούμπαλη. Η όλη εργασία έγινε με επιστημονική επιμέλεια του Αναισθησιολόγου Νίκου Καπανίδη, διδάκτορα Ιατρικής του ΑΠΘ, ο οποίος έγραψε και τα κείμενα των δίσκων, και χρηματοδοτήθηκε από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την δημιουργία του προγράμματος ανέλαβε ο σκηνοθέτης Μάκης Κωνσταντελάκης.

Τα τρία CD-ROM καλύπτουν αντίστοιχα τις περιόδους 'Αρχαιότητα', 'Βυζάντιο' και 'Νεότερη Ελλάδα'. Καθένα περιλαμβάνει πληροφορίες για τα νοσηλευτικά ιδρύματα κάθε εποχής και τον τρόπο της οργάνωσής τους, πληροφορίες για την ιατρική της εποχής και το νομικό πλαίσιο άσκησής της, σημαντικούς γιατρούς, και γενικά ό,τι έχει σχέση με αυτό που σήμερα αποκαλούμε νοσοκομειακή περίθαλψη. Υπάρχει σημαντικό φωτογραφικό υλικό (με καλή ποιοτική αναπαραγωγή των εικόνων), καθώς και χάρτες και άλλα εποπτικά μέσα, που κάνουν την εργασία μια πραγματική 'multimedia' παρουσίαση. Η χρήση αφήγησης και μουσικής υπόκρουσης σε συνδυασμό με το οπτικό υλικό κάνει την εργασία ελκυστική για τους σπουδαστές (στους οποίους καταρχήν απευθύνεται ως διδακτικό βοήθημα), αλλά και κάθε ενδιαφερόμενο μελετητή της ιστορίας της ιατρικής στον τόπο μας. Οι δίσκοι 'τρέχουν' απευθείας από τον οδηγό τους, χωρίς να απαιτείται εγκατάσταση κανενός προγράμματος ή άλλου υλικού σε σκληρό δίσκο. Η πλοήγηση είναι απλούστατη. Υπάρχει δυνατότητα εκτύπωσης κειμένων ανά οθόνη, όχι όμως και αντιγραφής και επικόλλησης. Τέλος, κάθε δίσκος περιλαμβάνει μια επιλεγμένη βιβλιογραφία από συγγράμματα αναφοράς.

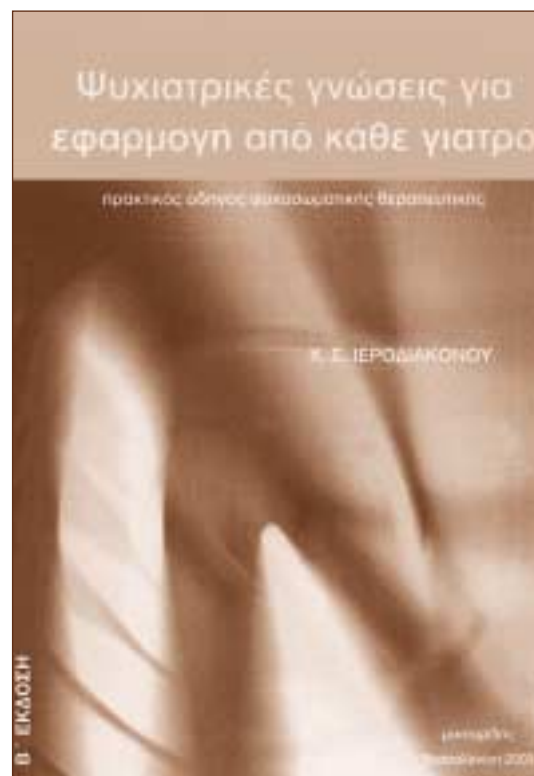
Είναι ίσως λίγο 'μίζερο' να ψάχνουμε για ελαττώματα ακόμη και σε πολύ καλές εργασίες. Ωστόσο, με δεδομένη τη σύγχρονη τεχνολογία, δεν είναι υπερβολική απαίτηση να ζητάει κανείς από ένα τέτοιο σύστημα να έχει δυνατότητα αναζήτησης θεμάτων και ονομάτων. Ακόμη, παρόλο που αναφέρονται πρόσωπα και ιδρύματα κάθε εποχής, δεν γίνεται λεπτομερής μνεία των ιδρυμάτων και των ιδρυτών τους (π.χ. του Αγίου Σαμψών του Ξενοδόχου και του αντιστοίχου Ξενοδοχείου), ούτε και αναφορά στο ιατρικό έργο των επιμέρους προσώπων (π.χ. του Ιπποκράτη).

Αυτό πιθανώς οφείλεται στο ότι το έργο απευθύνεται κατά πρώτο λόγο στους σπουδαστές του Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας-Πρόνοιας, και όχι σε φοιτητές Ιατρικής ή γιατρούς, που ίσως θα ενδιαφέρονταν για διαφορετικές πληροφορίες.

Στο σύνολό του, το έργο αυτό αποτελεί μια σημαντική προσπάθεια παρουσίασης ενός εξαιρετικά ενδιαφέροντος θέματος, με τρόπο σύγχρονο, φιλικό προς τον χρήστη, και ελκυστικό για τον οποιοδήποτε θεατή. Η ευρεία διάδοση των ψηφιακών μέσων μας δίνει την ελπίδα ότι στο κοντινό μέλλον παρόμοιες πρωτοβουλίες θα πλουτίσουν την βιβλιογραφία και θα αλλάξουν προς το καλύτερο τον τρόπο μετάδοσης και αφομοίωσης της γνώσης.

Όποιος ενδιαφέρεται για τα CD-ROM μπορεί να επικοινωνήσει απευθείας με τον Νίκο Καπανίδη (Kapanidis@the.forthnet.gr).

Αντώνης Παπαγιάννης

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ – Κλινικός Οδηγός – N. J. Douglas – *Επιμέλεια Έκδοσης: Β. Χατζη - Τσα-ρα* Θεσσαλονίκη, 2003, University Studio Press, ISBN 960-12-1217-5 σχήμα 17 × 24 – σελ. 288

Ο επαρκής ύπνος είναι απαραίτητος για την καθημερινή εργασία και ασφάλεια, αλλά μόνο πρόσφατα δόθηκε σημασία στην παρουσία διαταραχών κατά τη διάρκεια του, οι οποίες προκαλούν συμπτώματα και μείωση της ποιότητας ζωής. Οι ιατροί έχουν περιορισμένη γνώση αυτών των καταστάσεων, κυρίως επειδή λείπει η διδασκαλία του αντικείμενου τόσο στους φοιτητές των ιατρικών σχολών, όσο και κατά την ειδικότητα.

Η *Παθολογία του Ύπνου* απευθύνεται σε ιατρούς οι οποίοι ενδιαφέρονται ή εξειδικεύονται στην παθολογία του ύπνου και παρουσιάζει με προσιτό τρόπο τη σύγχρονη γνώση πάνω σε προβλήματα όπως το σύνδρομο απνοιών-υποπνοιών, η ναρκοληψία, το ροχαλητό, η αύπνια, το σύνδρομο ανήσυχων άκρων, οι νυχτερινοί εφιάλτες, η υπονοβασία, περιλαμβάνοντας, επίσης, τη διερεύνηση των ασθενών καθώς και την επιλογή της θεραπείας.

Είναι γραμμένη απλά, με πλήθος επεξηγήσεων και σχεδιαγραμμάτων, επιτρέποντας στους εξειδικευόμενους στην παθολογία του ύπνου ιατρούς να αποκομίσουν γνώσεις μέσα από την εμπειρία ενός διεθνώς καταξιωμένου στον τομέα ειδικού, ώστε να μπορούν με αυτοπεποίθηση και κατανόηση να αντιμετωπίζουν τις κοινές διαταραχές του ύπνου.

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ (1926-1973)

Γιώργος Αναστασιάδης Θεσσαλονίκη, 2003 – ISBN 960-12-1196-9 σχήμα 17 × 24 – σελ. 244

Ο καθηγητής Γιώργος Αναστασιάδης με το βλέμμα και την γραφή των καθηγητών και των φοιτητών: Μ. Αναγνωστάκη, Μ. Ανδρονίκου, Β. Βασιλικού, Α. Δελμούζου, Αβρ. Ελευθερόπουλου, Γ. Ιωάννου, Αλκ. Κυριακίδου-Νέστορος, Αρ. Μάνεση, Δ. Μαρωνίτη, Ι. Μανωλεδάκη, Ν. Πανταζόπουλου και πολλών άλλων, σμιλεύει την ιστορική φυσιογνωμία του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από το 1926 ως το 1973, αποθησαυρίζοντας 157 έντυπες μαρτυρίες και λογοτεχνικές αναφορές που μαζί με το αξιοπρόσεκτο φωτογραφικό υλικό ζωντανεύουν τον κόσμο ενός ιστορικού ιδρύματος το οποίο πέρασε μέσα από τις «συμπληγάδες» της ιστορίας, διασώζοντας την δημοκρατική του πνοή και την προοδευτική του ταυτότητα.